

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-11-06
SKN/2024:1553

Yttrande över Storsthlm's rekommendation Gemensam gymnasieregion, primärt samverkansavtal inklusive nya mål, S/24/0076

Förslag till beslut

Skolnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Ett nytt krav på primärt samverkansavtal har förts in i skollagen. Inom Storsthlm's gemensamma gymnasiregion har det funnits ett samverkansavtal sedan 2008 som redan uppfyller huvudkravet i den nya lagstiftningen. Det nuvarande samverkansavtalet har tjänat gymnasiregionen väl men måste nu på grund av den nya lagstiftningen uppdateras. Förslaget på ett nytt primärt samverkansavtal är därför likt det nuvarande i allt väsentligt. Huvudsyftet med det nya avtalet är detsamma som med det nuvarande; att erbjuda eleverna inom Storsthlm's gymnasiregion ett brett utbud av utbildningar av hög kvalitet.

Storsthlm's styrelse beslutade vid sammanträdet den 24 oktober 2024 att rekommendera kommunerna i länet att anta det primära samverkansavtalet för gymnasiet och därmed ingå i gymnasiregionens primära samverkansområde. Överenskommelsen börjar gälla den 1 mars 2025.

Barn- och utbildningsförvaltningen ställer sig positivt till Storsthlm's rekommendation att anta det primära samverkansavtalet samt att ingå i gymnasiregionens primära samverkansområde. Förvaltningen föreslår därmed skolnämnden att anta yttrandet som sitt eget och överlämna det till kommunstyrelsen.

Handlingar

- Primärt samverkansavtal gymnasieskola Storsthlm och Håbo
- Primärt samverkansavtal gymnasiet, rekommendation

Maria Gyllenberg
Tillförordnad förvaltningschef

Sarah Yonis Melki
Utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 16 juni 2022 om en omfattande reform för gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen. Reformen handlar om nya bestämmelser för planering och dimensionering av den gymnasiala utbildningen.

I samband med detta har ett nytt krav på primärt samverkansavtal förts in i skollagen. Inom Storsthlm's gemensamma gymnasierregion har det funnits ett samverkansavtal sedan 2008 som redan uppfyller huvudkravet i den nya lagstiftningen. Det nuvarande samverkansavtalet har tjänat gymnasierregionen väl men måste nu på grund av den nya lagstiftningen uppdateras. Förslaget på ett nytt primärt samverkansavtal är därför likt det nuvarande i allt väsentligt. Huvudsyftet med det nya avtalet är detsamma som med det nuvarande; att erbjuda eleverna inom Storsthlm's gymnasierregion ett brett utbud av utbildningar av hög kvalitet.

Storsthlm's Styrelse beslöt den 13 juni 2024 att ge den politiska styrgruppen för gemensam gymnasierregion i uppdrag att ta fram förslag till ett justerat primärt samverkansavtal med tydliga mål och uppföljning som kan antas av styrelsen och hemkommunerna.

Storsthlm's politiska styrgrupp för gemensam gymnasierregion har därför med stöd av kansliet arbetat fram ett förslag på fyra nya mål med tillhörande verksamhetsexempel och förslag på uppföljning och utvärdering. Dessa mål har sedan presenterats för kommundirektörsstrategigruppen för gemensam gymnasierregion som ansåg att målen var lämpliga för den gemensamma gymnasierregionen. De föreslagna målen är:

1. Utbud - Alla elever har regional och delregional tillgång till ett komplett utbud av utbildningar.
2. Kvalitet - Utbildningar inom länet är likvärdiga och håller hög kvalitet för att möjliggöra för elever att uppnå full potential.
3. Resurser - Kommunala resurser nyttjas effektivt.
4. Kompetensförsörjning - Fler yrkesutbildade för att säkerställa en hållbar och effektiv funktionalitet inom tjänster och branscher i regionen.

Den nya målen har jämfört med tidigare mål en tydligare inriktning mot gymnasierregionens utveckling. Mål mer inriktade på enskilda huvudmäns arbete har valts bort.

På ytterligare en punkt skiljer sig det nya avtalet, introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever och som anordnas av någon av kommunerna i det primära samverkansområdet ingår i avtalet eftersom det är ett lagkrav.

Det primära samverkansavtalet kommer inte att påverka Storsthlm's arbete med en gemensam prislista för gymnasiet. En gemensam prislista för utbildningarna kommer även i fortsättningen att tas fram. Undantaget är mindre undervisningsgrupper med specialpedagogisk verksamhet (SPV-grupper samt profil hörselanpassning), på nationella program samt, introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever. För dessa utbildningar sätts priset utifrån den utbildningsanordnande huvudmannens egna kostnader.

Storsthlns styrelse beslutade vid sammanträdet den 24 oktober 2024 att rekommendera kommunerna i länet att anta det primära samverkansavtalet för gymnasiet och därmed ingå i gymnasierregionens primära samverkansområde. Överenskommelsen börjar gälla den 1 mars 2025.

Förvaltningens yttrande

Barn- och utbildningsförvaltningen ställer sig positivt till ändringarna enligt ovanstående och föreslår därmed att anta det primära samverkansavtalet för gymnasiet samt att ingå i gymnasierregionens primära samverkansområde enligt Storsthlns rekommendation.

Primärt samverkansavtal för gymnasieskola i Stockholms län

1 § Parter

Avtalets parter utgörs av kommunerna i Stockholms län; Botkyrka Danderyd, Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Nykvarn, Nynäshamn, Salem Sigtuna, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Södertälje, Tyresö, Täby, Upplands-Bro, Upplands-Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö, Österåker, samt Håbo kommun.

2 § Syfte och mål

Genom detta samverkansavtal blir alla elever hemmahörande i avtalsområdet förstahandssökande till samtliga utbildningar som avtalet omfattar. Avtalet syftar till att på ett resurseffektivt sätt, genom samverkan ge eleverna tillgång till ett brett utbud med utbildningar av hög kvalitet som tillgodoser såväl elevernas önskemål som arbetsmarknadens behov.

Målen med detta samverkansavtal är:

- Utbud - Alla elever har regional och delregional tillgång till ett komplett utbud av utbildningar.
- Kvalitet - Utbildningar inom länet är likvärdiga, håller hög kvalitet och möjliggör för elever att uppnå full potential.
- Resurser - Kommunala resurser nyttjas effektivt
- Kompetensförsörjning - Fler yrkesutbildade för att säkerställa en hållbar och effektiv funktionalitet inom tjänster och branscher i regionen.

3 § Omfattning

Avtalet omfattar:

- all gymnasieutbildning, inklusive lärlingsutbildningar och mindre undervisningsgrupper med specialpedagogisk verksamhet (SPV-grupper samt profil hörselanpassning), på nationella program samt,
- introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever.

Avtalet omfattar inte:

- introduktionsprogrammen individuellt val, språkintrödn, programinriktat val för enskild elev och yrkesintroduktion för enskild elev eller,
- anpassad gymnasieskola eller,
- kommunal vuxenutbildning eller,
- anpassad vuxenutbildning.

4 § Beredningsorgan

För fullgörande av avtalets syfte och mål ska det finnas ett beredningsorgan. Detta beredningsorgan utgörs av Storsthlm styrelse eller av Storsthlm styrelse utsett organ.

5 § Ekonomiska villkor och förutsättningar

Samverkansområdet tillämpar en gemensam prislista med programpeng till nationella program som bygger på följande förutsättningar:

- Programpengen ska innehålla posterna undervisning, lärverktyg, elevhälsa, måltider, administration samt lokalkostnader. I förekommande fall ska även tilläggsbelopp för modersmålsundervisning ingå.
- Utöver programpengen ska det ingå ett strukturtillägg som baseras på varje elevs slutliga meritvärde i grundskolan.
- Programpengen ska gälla för kalenderår och debitering ska ske varje månad.
- Strukturtillägg ska beräknas årligen i oktober månad och gälla för hela läsåret.

Avtalsparterna beslutar årligen om eventuell justering av programpeng för respektive utbildning, efter förslag från Storsthlm beredningsorgan som nämns i §4.

6 § Avtalsparters skyldigheter

Avtalsparterna är skyldiga att aktivt gemensamt samråda för att skapa bästa möjliga förutsättningar att nå målen för avtalet.

Avtalsparterna ska medverka i årlig planering och innan april månads utgång ta fram underlag, i syfte att möjliggöra kortsiktig och långsiktig planering för utbud av gymnasieutbildning. Storsthlm ansvarar för att årligen återge en samlad bild av utbud och efterfrågan av gymnasieutbildning inom länet.

7 § Ändringar i programutbudet

Programutbudet uppdateras inför varje ny antagningsomgång mot bakgrund av den årliga planering som sker av gymnasieskolornas programutbud.

Varje avtalspart är skyldig att så snart det är möjligt informera det beredningsorgan som avses i 4 § eller av beredningsorganet utsett organ om eventuell justering i utbildning eller eventuellt inställd eller tillkommande utbildning.

8 § Ändringar och tillägg

Detta avtal hindrar inte att en kommun som är ansluten till avtalet tecknar sekundära samverkansavtal.

Vid tecknande av sekundära samverkansavtal ska det beredningsorgan som avses i §4 informeras.

Om en kommun utanför Stockholms län önskar ansluta sig till avtalet ska först en ansökan från kommunen godkännas av det beredningsorgan som avses i §4 och sedan av övriga avtalsparter.

9 § Avtalstid och uppsägning

Detta avtal gäller från undertecknandet och tills vidare. Part äger rätt att säga upp avtalet. Detta ska ske senast den 1 september och gälla fr.o.m. den antagningsomgång som börjar den 1 oktober nästkommande år.

10 § Omförhandling

Om det under avtalsperioden fattas beslut på nationell nivå som väsentligen ändrar förutsättningarna i detta avtal, ska parterna genom omförhandling söka åstadkomma nödvändiga förändringar av avtalet.

Om någon part vill omförhandla eller göra tillägg till avtalet ska detta meddelas det beredningsorgan som nämns i 4§.

11 § Tvist

Tvist i anledning av detta avtal ska i första hand lösas genom lokala förhandlingar. Om parterna inte kommer överens sker medling genom Storsthlm. Om parterna fortfarande inte är överens löses tvisten i allmän domstol.

12 § Force majeure

Om fullgörande av åtagande från anordnande huvudmans sida förhindras av omständigheter som huvudmannen inte kan råda över som arbetskonflikt, eldsvåda, krig med mera är den anordnande huvudmannen inte ansvarig för skada eller förlust som därigenom kan uppkomma för motparten.

13 § Uppföljning

Målen i avtalet följs upp årligen av det beredningsorgan som nämns i §4. Uppföljningen sker genom till exempel genomströmning, utbudets geografi, pendlingsmönster, elevenkäten, uppföljning av avvikelser, utvärdering av strukturtillägg, omvärldsanalyser, beslutsprocess för prislista, ansökningsstatistik och årlig verksamhetsbeskrivning.

För kännedom till

Kommunstyrelsen

Kommundirektörer
Utbildningsdirektörer eller motsvarande

Primärt samverkansavtal gymnasiet

Rekommendation

Storsthlm styrelse beslutade vid sammanträdet den 24 oktober 2024 att rekommendera kommunerna i länet att anta det primära samverkansavtalet för gymnasiet och därmed ingå i gymnasierregionens primära samverkansområde.

Ärendebeskrivning

Riksdagen beslutade den 16 juni 2022 om en omfattande reform för gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen. Reformen handlar om nya bestämmelser för planering och dimensionering av den gymnasiala utbildningen.

I samband med detta har ett nytt krav på primärt samverkansavtal förts in i skollagen. Inom Storsthlm's gemensamma gymnasierregion har det funnits ett samverkansavtal sedan 2008 som redan uppfyller huvudkravet i den nya lagstiftningen. Det nuvarande samverkansavtalet har tjänat gymnasierregionen väl men måste nu på grund av den nya lagstiftningen uppdateras. Förslaget på ett nytt primärt samverkansavtal är därför likt det nuvarande i allt väsentligt. Huvudsyftet med det nya avtalet är detsamma som med det nuvarande; att erbjuda eleverna inom Storsthlm's gymnasierregion ett brett utbud av utbildningar av hög kvalitet.

Storsthlm's Styrelse beslöt den 13 juni 2024 att ge den politiska styrgruppen för gemensam gymnasierregion i uppdrag att ta fram förslag till ett justerat primärt samverkansavtal med tydliga mål och uppföljning som kan antas av styrelsen och hemkommunerna.

Storsthlm's politiska styrgrupp för gemensam gymnasierregion har därför med stöd av kansliet arbetat fram ett förslag på fyra nya mål med tillhörande verksamhetsexempel och förslag på uppföljning och utvärdering. Dessa mål har sedan presenterats för kommundirektörsstrategigruppen för gemensam gymnasierregion som ansåg att målen var lämpliga för den gemensamma gymnasierregionen. De föreslagna målen är:

1. Utbud - Alla elever har regional och delregional tillgång till ett komplett utbud av utbildningar.
2. Kvalitet - Utbildningar inom länet är likvärdiga och håller hög kvalitet för att möjliggöra för elever att uppnå full potential.
3. Resurser - Kommunala resurser nyttjas effektivt.
4. Kompetensförsörjning - Fler yrkesutbildade för att säkerställa en hållbar och effektiv funktionalitet inom tjänster och branscher i regionen.

Den nya målen har jämförts med tidigare mål en tydligare inriktning mot gymnasierregionens utveckling. Mål mer inriktade på enskilda huvudmäns arbete har valts bort.

På ytterligare en punkt skiljer sig det nya avtalet, introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever och som anordnas av någon av kommunerna i det primära samverkansområdet ingår i avtalet eftersom det är ett lagkrav.

Det primära samverkansavtalet kommer inte att påverka Storsthlm's arbete med en gemensam prislista för gymnasiet. En gemensam prislista för utbildningarna kommer även i fortsättningen att tas fram. Undantaget är mindre undervisningsgrupper med

specialpedagogisk verksamhet (SPV-grupper samt profil hörselanpassning), på nationella program samt, introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion som är utformade för en grupp elever. För dessa utbildningar sätts priset utifrån den utbildningsanordnande huvudmannens egna kostnader.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i Storsthlm's styrelse. Kommunerna fattar beslut enligt sin gällande delegationsordning.

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag eller annan beslutshandling till Storsthlm.

Beslut om antagande av överenskommelse är att likställas med undertecknande.

Överenskommelsen börjar gälla den 1 mars 2025.

Svarsperiod

Storsthlm önskar få kommunernas ställningstaganden senast den 28/2 2025 med e-post till registrator@storsthlm.se

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av Patrik Marinilli, patrik.marinilli@storsthlm.se

Bilaga

Den primära samverkansöverenskommelsen

Med vänlig hälsning

Mats Gerdau
Förbundsordförande Storsthlm

Johan von Sydow
Förbundsdirektör Storsthlm